

اشتهاد

ای

۲۶ کانون اول ۹۱۸

نومرو : ۱۳۶

اجتهاد

آبونه

اداره خانه

سنة لك : ۲۵۰ غروش

آقای آیلق : ۱۳۰ »

تلفون : ایستانبول ۸۶۵

نسخه سی ۵ غرود مشر

حریت فکریه و انسانلغه خادم

مؤسیسی : دوقنور محمد الدردودت

ایستانبول : چفال اوغلنده اجتهاد نهوی

« Idjiibate » Constantinople

اوره بشنخی منه تأسیس

طوریله دورینلرینی قره طرفه چویردیلر .
 حال بوکه بن بوکله بی : « حرب » سوزینی ایشیتدیکم
 زمان قارشیمده سحر دن ، انکیزیمبوندن ؛ اوزاقلرده
 قالش ، سونمش ، منفور ، جانوارجه ، طیمقدن خارج
 برشیدن بحث ایدیلیورمش کی قلمده براضطراب دویارم .
 یاماملردن بحث ایدیلیرکن بووحشیلر اوزرینده
 اولان نفوقزری ادا ایلهرک مفتخر کولومسرز . فقط
 وحشیلر ، حقیقی وحشیلر کیملردر عیجا ؟

مغلوبلری بیلیمک ایچونمی ، یوقسه اولدورمک ویا لکز
 اولدورمک ایچونمی دوکوشنلر ؟ شیمدی اوراده ، ساحلده
 قوشوشان زوالیلرک هبسی ، برقصابک مذبحیه سوق
 ایتدیکی قویونلر کی ، اولومه محکوم ایدلشدن . احتمال که
 یارین بر قلیچ ضربه سی ابله باشلری یاریلش یاخود بر
 قورشونله کوکساری ده لئش اوله رق براواده تپه لئیرلر ،
 ونه یازمق ؛ بونلرک هبسی چالیشه بیلیر ، برشیلر وجوده
 کتیره بیلیر ، انسانلغه مفید اولابیلیرکنجلردر . بدرلری ،
 احتمال که اختیار وفقیردر ؛ والدلری ؛ اونلری یکریمی نه
 سوش ، آنه لرک پرستش ایتدیکی کی اونلره طاینمش
 والدلری ایسه آلتی آی یاخود برسه صوکر اوغلارینک ،
 چوجوقلرینک ، بو قدر زحمتلره ، بو قدر محبتلره ، بو قدر
 یارالره یتیشدیرلش و آرتیق بو یوش چوجوقلرینک ؛
 بر حله ایله قارنی ده شیلدکن ، پارچه لاندقدن ، سواری
 آنلرینک آلتنده جسمی ازیلدکن صوکر کبرمش برکوبک
 کی بردلیکک ایچنه آتیلش اولدینقی ایشیده جکک .
 فقط او والدلرک سوکیلی چوجونمی ، ائی ویتشمش
 اوغلی ، اونک تک املی ، اونک بتون غرووی ، اونک
 یکانه حبساتی نیچون اولدورلدی ؟ آه ! زوالی بیلیمور ؛
 اوت ؛ نیچون ؟

حرب ! دوکوشمک ! بوغاز .

مجلس مبعوثان فسخ ایدلدی . فقط حقیقت حالده فسخ
 ایدیلن مجلس مبعوثان دکادر . زیرا اساساً اورته ده بویله
 بر مجلس یوقدی . برچوقلری بوجلسه (مجلس منصوبان) ،
 دیسورلدی . هر نه ایسه . . . اکثریت قاهره ویا مقهور .
 وه سنک نه اولدقلری معلوم اولیان بو ذواتک شور
 صورتله موقع بلشدن چکیلوب کتیمه لری بو یوک بر خیره علامتدر .
 بونلر منافع عالیه وطنی ، رژی مسئله سی کی یاغفارایه متحمل
 بر مسئله ظن ایتشاردی هله بهضیلری مبعوث قولتوغنی داخلیه
 قوریدورینه چیقاران بر باصماق عدا ایتشدی . یاغما یوق . !!
 چوق یازیق که بر استعفا نامه یازوبده تمیز تمیز چکیلیمک
 طوررکن ، بی معنائندلری بوزدن ، یوقا بته دوچار اولدیلر .
 شمدی آرتیق راحت ایده بیلیرلر .

سردر بریم

حرب

« کی دومو یاسان »

..... بوقوجه سفینه نک باننده بر جویز قابونمی
 قدر کوچوک قالان قوطرامه عودت ایچون زرهلیدن
 آیریلدیم زمان ساحلده . ریایلم آتش صداسنی ایشیتدم .
 بوسس قوملر ایچنده ، چاملر آراسنده انداخت تعلیمی
 یابان آنتیپ طابورینک ایدی . دومان ؛ تمیز ایله بن پاموق
 بولوطلر کی بیاض کوملر حالنده یوکسه لیور ، ساحل
 بوینده قیرمنی عسکر سر بوشلرینک قوشدقلری کوردو .
 لیوردی .

اوزمان بو کوچوک محاربه نمونه سی قارشیمده ،
 ققلری چاربان بحریه ضابطلری ، در حال برغلاقه دار

لا شفق! انسان اولدورمك! و بز
 بوكون مديتمزله ، نوسع ايتش فنمزله ، انسان ذكاسنك
 اك بوكونك نقطه لرينه يتشديكني فرض ايتديكمز فلسفه مزله
 حالا اولدورمك ، هم اوزاقدن اولدورمك ؛ بر جوق
 مصوم ، عائله صاحبي ، هيچ بر صورتله محكوم اولمامش
 بر جوق زواللري ، عيني دقيقه ده ممكن اولديني قدر
 جوق ، ممكن اولديني قدر قطعي صورتده اولدورمك
 قني اوكره تن مكبلره مالك اولغله اوكونورز .

فقط بونك اك شاپان حيرت جهتي ملتلك حالا حكومتلر
 عليهنده عصيان ائمه ملريدر . اويله ايسه مطلقيت طرفدارلري
 ايله جمهوريتچيلر بيننده نه فرق واز ؟ آه ! اك تأسف
 ايديله جيك شي جمعيت بشريهك حالا بو حرب كله سسته
 تحمل ايله بيلمسي ، حالا بوكا قارشى فوران ائمه مسي در .
 آه ! بز حالا او آسي ومنفور عادتلك هلقى ، جانيلى
 خيفه لري ، وحتى اجداد مزك بيريجي فكرلري آلتنده
 ياشايورز . زيرا بزده حيوانز ؛ و دائما ، هر زمان اويله
 قالا جفز ، اوت ! هيچ بر شينك بردورلو بكيستد برمكه
 موفق اولامايه جنى ، سوق طبيعتك قولانديني بر حيوان !
 زمانم زده شو حقيقت و خلاص فريادي باغيرمش اولان
 و بختور هوغودن باشقه بر كيمسه حرب طرفدارلري طرفندن
 تلمين ايدليه جكميدي :

« بوكون قوت شدت عد ايديلبور . و محكوم ايدملك
 اوزره بولونيور . حرب نفرته اتهام و تلمين اولونيور .
 مديت ؛ انسانك درين تالملى اوزرينه دعوايه قاليبور
 و قابيلر ايله جهانيكيرلك بيوك جنابتكار دوسيه سي تنظيم
 ايديلبور . اوت ؛ خلق آرنيق آكلا بوركه بر جرمك
 توسع ايله مسي گوجولش اولسي ديمك دكلدر . اولدورمك
 بر جنابت ايسه جوق كيمسه اولدورمك بر شرف ؛ حقه
 تجاوز ايتك عيب ايسه فتح و استيلا يايقي بر امتياز اولاماز .

آه ! بوقطعي حقيقتلري اعلان و حربى تزييل ايدم .
 بيهوده حديث ! زواللى شاصر تزييلي ! حرب بوكون
 هر زمان دن زياده نقديس ، تجيل اولونيور .
 بو خصوصده مهارت صاحبي بر صنعتكار ، داهي بر
 قتل عامجي ، موسيو دومواتكه ، بركون صلح مرخصلرينه
 آتيدنه كي غريب سوزلري سويله دي :

« حرب مقدس ، الهى بر تلميدر ؛ جهانك پك
 ميجل برقانونيدر . حرب انسانلك بتون بيوك ، نجيب
 حسلريني : ناموس ، فداكارلىق ، فضيلت ، جسارت
 خصلتلريني محافظه ايتديكي كي ، بركله ايله سويله يلم ، اك
 چيركين ماديتهرستلكه دوشملرينه مانع اولور . »

اوت ! اويله ، حقكز وار : دوت يوز بيك انسانك
 سورو حالنده برلشرك استراحت ايتكميزين كيجه كوندوز
 برشي دوشونميرك ، برشي تدقيق ائمه يرك ، اوكره .
 نيمهرك ، اوقوميهرك ، كيمسه فائده لري دوقونميهرك ،
 يسلكدن چورويهرك ، چامورلر ايجنده ياتارق ، منادي
 بر غلظت ايجنده حيوانلر كي ياشايهرك ، شهرلري ياغما
 ايدهرك ، كويلري ياقهرك ، ملتلى خراب ايدهرك
 يوروملري ؛ صوكرا اونلر كي ديكر بر سورويه راست
 كلتجه بررينك اوزرينه آتيلمق صورتيله بوغوشملري ،
 قان كوللري وجوده كتيرملري ، قاندين قيزارمش و چامور
 لاشمش تارلا ياملري ، پارچه لاشمش ، آزيلىش ، انسان
 اتلري ده شيلمش وجودلري ايله اووالري دولدورمالري ،
 بونلردن بر جوقلرينك قوللري ، باجاولري اوچهرق سقط
 قالملى ، هيچ بر كيمسه ياراميه جق بر حالده بينلرينك
 پارچه لاشمش ، طاغلامسي اختيار بدر ايله والده كز ،
 زوجه كز ، چوجوقلري كز آچلقدن اولوزكن
 مزك بر ترلا كوشه سنده كيمه كز ايشته اك
 چيركين دينبرستلكه دوشمهك ديه امير اولنان شي :

اولئان شی !

بر مملکت کیرمک، باشند کبی اولمادیقندن وارقه سنده
بر بلوز بولوندیقندن، آویخی ناموسکارانه مدافعه
ایندیکنندن دولایی بر انسانی یوغزلامق ائمکیز و صومز
قالان زواللیرک اولرینی باقق، اشیاسی قیریق، ده بوردیکی
شرابری ایچمک، انبارلرده کی ذخیره لری یغما ائمک،
سوقاقلرده راست کلین قادیلرک تاموسنه تجاوز ائتمک
باروت اوغرنده میلونلرجه باره ظرف ائتمک . . .
و بونون بونلردن سوکرا آرقاقلرنده سفالت وقولر
براقق ! . . .

ایشته اک چیرکین مادیتپرستک دوشمه مک دبه تعبیر
اولئان شی !

حرب آدم لری ذکالریک انبات و ابرازی یولنده
نه یامشلردر ؟ . . . هیچ ! . . . نه کشف ایندیلر ؟
طوب و تفنک . . . ایشته او قدر .

أل آراهه سینی ایجاد ایدن آدم، ایکی تحت قولک
اورتهسته برتکرک کیرمک قدر سادمو عملی اولان یو
فکریله اک صوک سیستم اسنحکاملری کشف ائندن زیاده
انسانیت، مدنیته خدمت ائتمه نمیشیدر ؟

یونانستاند بزه نه قالدی؟ کتابلر، هیکلر، یونانستان غالب
کادیکندی یوقه بر شی وجوده کثردیکنندن دولایمی
یوبوکدر؟ و بونک اک چیرکین مادیتپرستک ایچمه دوشمسه
ایران استیلاسیمی مانع اولدی عجب ؟

رومای قورتاران و یکیدن احیسا ایدن باربارلرک
استیلاسیمیدر ؟

صوک عصرده بارلایان معظم حرکت فکریه بی سوق
و ادامه ایدن برنجی ناپوله نمیشدر ؟

حرب آدم لری دنیایک بلالریدر . سفیل حیاضی
دها آرفنا بر حاله قویق ایچون طبیعت قارشو، جهالت
قارشو هر درلو مانلره قارشو اوغراشیورر .

حقیقی انسان نامه لایق کسه لر، مفتیلر، عللر
بوتون حیاتلرده چالیشمق، قارداشلرینه یاردیمی
اولاییه چک، کندیلرینه یارایه بیله چک، اولرله تسلی
ویره بیله چک سبیلری بولمق ایچون عمرلرینی اسکتیورلر،
اوغراشیورلر . قائده لی ایشلره بوتون حرارتلریله
آتیلرلر، ایجادلری بیقارلر، ذکای بشری توسیع ایدرلر
فن ایله یتشیرلر، انسانیت هر کون یکی بر بیغین معلومات
ویریرلر، وطنلرینه هر کون برازدها سماعت، برازدها
استراحت بامین ایدرلر .

دیرکن حرب باشلار، آلتی آیی ایچنده جنراللر
یکرمی ستمک سهی بی، ثباتی، دهایی ییقارلر .

ایشته اک چیرکین مادیت پرستک دوشمه مک دی به
تعبیر اولئان شی !

محاربه بی بز کوردک، انسانلرک برجنواره دوندکلرینی
چیلدیردکلرینی، ذوق ایچون، قورقومتی ایچون، عرض
جسارت ایچون، کوسه تریش ایچون اولدوردکلرینی
کوردک . حق سوزینک موجود اولمادیقی، قانون کله سنک
اولاش بولوندیقی، عدالت اسمنک غائب اولدی یوزمانلرده
صرف قورقورلندن دولایی شهیلی عدا ایدلش بر چوق
کسه لرک قورشونه دیزلدیکنی کوردک . یکی روولوه لرلی
نجره ایچون ساحلرینک قابوسنده باغلانی کویکلرک
اولدورولدیکنی، بر تارلاده اویویان ایشکلرک میترالیوز
آتشنه طوتولدیقی و بونلرک هیچ بر سبب اولقسزین،
صرف کولک ایچون بابیلدیقی ده کوردک .

ایشته اک چیرکین مادیتپرستک دوشمه مک دبه تعبیر

شعر

تقوم!

مستقبلی سینه‌سندۀ مافلایان
قارشیده‌کی شو اوقاجی دفتور .
هرکون قوپار برپارای قویندن،
هرمزدن برصیفه اکیلیار!

مسعود اولان اسانلرک هرهر
پنه آلر تقویمن قوپارر،
دوشوندم که طامسزلر، سفیلر
ایچون بوال، سرخسز و آغیر

برنجدر هرکون بیرتار برپارای .
حیاتک صجب فاصل قوپاجی
کورونه‌ین بپراقلری بنمده،
آرتق ظالم برشبه وار ایچمده

دوشوندم که ایچبور قلبی!
قاقوب آلام دیوار کی قوی
بجیره مک کنارینه صوفردم .
«حیاتمده بوکون یک آز مسعودم!»

دیرکن . . . آسدی اوزافلردن بر روزگار
طاغدی هب آوجده کی بپراقلر!

سیف‌الربی

حساس دقیقه‌لر:

زردن وهانکی کون دوغاجقدر بوظلمه؟
عربانی؟ نرم اوموزلری اوستنده واری تول؟

اجتهاد

اویله ایسه اوت مادام که حکومتلر اولوم
حنی اهای اوزرینه تجره ایتک صلاحیتنه مالک عدایدیلور،
اویله ایسه اهایلکده حکومتلری اولدورمک ادعاسنده
بولونلرینه حیرت ایتمه مک لازمدر . اونلرده بو صورته
کندیلرینی مدافعه ایتش ایتش اولورلر . و البته حقاری ده
وار . اوت! کسه نک باشقلرینی اداره ایتک خصوصنده
حق مطلقا یوقدر . بو حق آنجق اداره ایدیلنلرک
منفعی نامنه استعمال اولونورسه مشروع و مقبول اولور.
حکومت ابدن قوت؛ کبسی بر قایبه چاریدیرماق ایچون
دقت ایتکه مجبور اولان بر قابودان کی اعتنا ایله مک
مجبوردر . کبسی باطیران قابودان محکمه یه سوق ایدیلر،
قیدسزلق و یا اقتدارسزلی نین ایدرسه محکوم اولور .
او حالده هر اعلان حریدن صوکر ایچون حکومتلرده
حاکم ایدلسین؟ . . . فقط آه! خلق بونی اکلایه
اولدوریمی قوتلری کندیسنک تجربه ایله بیله چکنی
دوشونه بیله، سبیز اولمکه سوق ایدیلک ایسته ییلنجه
حانمت ایله بیله، انسان اولدورمک ایچون آله سلاح
ویرنلرک فنلرینه اوسلاحلری چویره بیله، ایسته اوکون
حرب کبرمش اولاجق . فقط هپات! اوکون
کلیه چک!

اصد صمدی الربی

سنسز حیات

کوئی کور، آینی صغیر، ییلدنزلری سرسری
دورکارلری ناله طاشیر، بولوطلری قار، الم؛ سنسز
حیات، ایسته بویله بر سنانک آلتده ای هم ایشدن، هم
ایستیان شعله م.

دوقتور عبدالله جودت